

3. neděle postní C

**Bůh pravil Mojžíšovi: "Já jsem, který jsem!"
To je moje jméno na věky,
to je můj název po všechna pokolení.
(srov. Ex 3,14.15)**

První čtení

Exodus 3,1-8a.13-15

Mojžíš pásł stádo svého tchána Jithra, midjanského kněze. Když (jednou) vyhnal stádo za step, přišel k Boží hoře Chorebu. Tu se mu zjevil Hospodinův anděl v plameni ohně, který (šlehal) ze středu keře. Díval se, a hle – keř hořel plamenem, ale neshořel. Mojžíš si řekl: "Půjdu se podívat na ten zvláštní zjev, proč keř neshoří." Když Hospodin viděl, že se přichází podívat, zavolal ze středu keře: "Mojžíši, Mojžíši!" A on odpověděl: "Tady jsem!" (Bůh) řekl: "Nepřibližuj se sem, zuj opánky ze svých nohou, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá." A pokračoval: "Já jsem Bůh tvého otce, já jsem Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jakubův!" Mojžíš zahalil svou tvář, neboť se bál pohlédnout na Boha. Hospodin pravil: "Viděl jsem bídu svého lidu, který je v Egyptě, slyšel jsem jejich nářek na biřice; ano, znám jejich bolesti. Proto jsem sestoupil, abych je vysvobodil z ruky Egyptanů a vyvedl je z oné země do země úrodné a širé, do země oplývající mlékem a medem." Mojžíš pravil Bohu: "Hle, já přijdu k synům Izraele a řeknu jim: 'Posílá mě k vám Bůh vašich otců.' Když se zeptají: 'Jaké je jeho jméno?' – co jim mám říci?" Bůh pravil Mojžíšovi: "Já jsem, který jsem!" A dodal: "Tak řekneš synům Izraele: 'Ten, který jest, posílá mě k vám.'" A ještě pravil Bůh Mojžíšovi: "Tak řekneš synům Izraele: 'Hospodin, Bůh vašich otců, Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jakubův posílá mě k vám!' To je moje jméno na věky, to je můj název po všechna pokolení."

Druhé čtení

1. Korintánům 10,1-6.10-12

Chtěl bych vám, bratři a sestry, připomenout, že všichni naši praotcové byli pod oblakem, všichni prošli mořem, všichni přijali Mojžíšův křest v oblaku a v moři, všichni jedli stejný duchovní pokrm a všichni pili stejný duchovní nápoj; pili totiž z duchovní skály, která je doprovázela, a tou skálou byl Kristus. Ale přesto se většina z nich Bohu nelíbila. Pomřeli na poušti. Tyto věci se staly nám pro výstrahu, abychom netoužili po špatnostech, jako toužili oni. Ani nereptejte, jako někteří z nich reptali, a za to byli pobiti od (anděla) Zhoubce. To se jim přihodilo jako výstražný příklad a bylo to napsáno jako poučení pro nás, kteří žijeme v době poslední. Když se tedy někdo domnívá, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl.

V té době přišli k Ježíšovi se zprávou o Galilejcích, jejichž krev smísil Pilát s krví obětních zvířat. Řekl jim na to: "Myslíte, že ti Galilejci, když to museli vytrpět, byli větší hříšníci než ostatní Galilejci? Ne, říkám vám; když se však neobráte, všichni podobně zahynete. Anebo oněch osmnáct, na které padla věž v Siloe a usmrtila je: myslíte, že byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? Ne, říkám vám; když se však neobráte, všichni právě tak zahynete." Vypravoval pak toto podobenství: "Jeden člověk měl na své vinici zasazený fíkovník a přišel na něm hledat ovoce, ale nic nenašel. Proto řekl vinaři: 'Hle, už tři léta přicházím hledat ovoce na tomto fíkovníku, a nic nenacházím. Poraz ho! Proč má zabírat půdu?' On mu však odpověděl: 'Pane, nech ho tu ještě tento rok. Okopám ho a pohnojím, snad příště ovoce ponese. Jestliže ne, dáš ho pak porazit.'"

K zamyšlení

"Člověče, obrať se k živému, pro tebe přítomnému, spásnému a skutečně působícímu Bohu!" Dnešní čtení ze Starého zákona hovoří o působivé události, jejíž výpověď se stala stěžejním bodem židovské a křesťanské víry. Událost, která začíná jako idylická pastýřská scéna, se mění ve zjevení skutečně působícího Boha. Jahve se označuje jako "Jsem, který jsem", jako Bůh otců a matek národa, jako ten, který nenechá svůj národ ve štychu, jako ten, který chce národ zavést do zaslíbené země. Bůh vidí a slyší a jedná! Je to Boží podstata, která zachraňuje a pomáhá, která "je zde". Jeho jméno vyjadřuje: spolehlivost ("já jsem zde"), ale též nedostupnost a neohraničitelnost (nevíme, jakým způsobem je a bude zde přítomen!) a jeho výlučnost ("já jsem zde a nikdo druhý"). Jeho působením zakoušíme moc tohoto jména v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, tedy neustále.

"Člověče, obrať se k živému, pro tebe přítomnému, spásnému a skutečně působícímu Bohu!" – pozvání, ale současně i naléhavá výzva textů Písma této neděle. Obrácení – to má něco společného s otočením, zvrácením něčeho. Obrácení znamená změnu perspektiv. Znamená to uznání, že jsme všichni různým způsobem zotročeni, potřebujeme osvobozující Boží spásu a doprovod na dlouhé cestě pouští, abychom dosáhli zaslíbené země. Znamená to, že nemůžeme zůstat nezúčastněnými pozorovateli, ale musíme se nechat proměnit tak, abychom byli schopni přijmout utrpení a osud ostatních, aby jim bylo umožněno žít plným a naplněným životem. S ostatními a pro ostatní být na jejich cestě života: po stopách Jahveho, který se objevuje jako soucitný, spolutrpicí a působící Bůh; jako Mojžíš, který je připraven všechno svěřit Bohu a vydává se na cestu plnou neznámých nebezpečí a skrze neznámou cestu s velkým břemenem zodpovědnosti za jemu svěřený národ; v následování Ježíše, který se jako vinař nevzdává námahy pro neplodný fíkovník.

Charakter dnešní neděle je rozporuplný – na jedné straně útěcha, na druhé straně napomenutí. Oba aspekty nás chtějí doprovázet na cestě ke spáse. Spásu, tedy hodnotný, vysvobozující a osvobozující život pro všechny lidi, která může být úspěšná jen tehdy, když změníme náš pohled a budeme brát vážně naši zodpovědnost za nás samotné a za ostatní. Pro všechny, kteří žijeme v různých formách zotročení a toužíme po zaslíbené zemi.